

בענין אונן בקרבן פסח

תנן (פסחים ז:): "האונן והמפקח את הגל וכן מי שהבטיחוהו להוציאו מבית האסורים והחולה והזקן שהן יכולין לאכול כזית שוחטין עליהן על כולם. אין שוחטין עליהן בפני עצמן שמא יביאו את הפסח לידי פסול. לפיכך, אם אירע בהם פסול, פטורין מלעשות פסח שני."

מבואר במשנה שאפשר לשחוט פסח בשביל אונן רק אם אחרים מנויים על הפסח עמו אבל אם רק הוא נמנה על הפסח אז חוששין שמא יטמא למתו ומפני זה הפסח יבא לידי נותר כי אין מי לאוכלו.

תוספות (ד"ה האונן) כתב שהמשנה מדברת רק כשנעשה אונן אחר חצות, וז"ל: "כגון שמת לו מת אחר חצות שכבר חל עליו חיוב פסח, אבל קודם חצות חל עליו אנינות כדאמר במי שהיה טמא (פסחים צח.)." מבואר בתוספות שאונן יכול להביא פסחו רק אם חל עליו חיוב פסח קודם אנינות אבל אם כבר חל עליו אנינות, אסור. לכן, משנתנו, שמדברת על אונן המביא פסח, מוכרחת להיות רק כשאנינות חל עליו אחר חצות.

לראיה תוס' מביא את הגמרא לקמן (צח.) שאומרת, "המפריש את פסחו ומת, אם בנו ממונה עמו יביאו לשום פסח. אין בנו ממונה עמו, יביאו לשום שלמים". ר"ל, אם הבן היה ממונה עם האב, אז הבן מביאו לשום פסח. הגמ' ממשיכה ומקשה, "דמית האב אימת? אילימא דמית קודם חצות, בנו ממונה עמו יביאנו לשום פסח? הא חלה אנינות עילויה מעיקרא!" תוספות רוצה להוכיח מזה שאונן אינו יכול להביא פסח אם חלות האנינות היתה קודם חצות, קודם חלות חיוב הפסח. נראה שתוספות מבין שזה מחמת דין באנינות שאונן אינו יכול להביא קרבנות כשאנינות חלה עליו קודם חצות. לכן המשנה בדף צ' ע"ב ע"כ צריכה להיות כשהוא נעשה אונן אחר חצות.

ברם רש"י חולק על הבנת תוספות לגבי הסיבה שאין האונן יכול לשלוח הפסח בגמרא שלנו. לפי רש"י הגמ' מדברת במצב שרק הבן בלבד היה מנוי על הפסח, ומפרש שהגמרא לפי הסיפא של המשנה בדף צ' ע"ב, שאומרת שאם אין אדם אחר ממונה על הפסח מלבד האונן, אין מניחים לו לשחוט. לכן

הוא פירש שהסיבה שאין האונג יכול להביא פסחו כשנעשה אונג קודם חצות היא משום חשש שמא יטמא האונג למתו, אותו חשש של הסיפא של המשנה בדף צ' ע"ב. הוא מסביר שהחילוק בין קודם ואחר חצות הוא שקודם חצות, שהוא עדיין לא היה עסוק בפסחו, אם חלה עליו אנינות, לא יהיה זהיר מלטמא ויטמא למתו, ושוב אינו יכול להביא פסחו. ברם, אם חל עליו חיוב פסח תחילה, כשנעשה אונג אחר חצות, "מזהר זהיר משום חובת פסח דחייל עליו מעיקרא". לכן, אין חשש שמא יטמא ומניחים לו לעשות פסחו.

אמרנו שרש"י פירש שהסיפא של המשנה בדף צ' ע"ב היא אותו המקרה של קודם חצות בגמרא שלנו. יוצא מזה שרש"י סובר שהמשנה בדף צ' ע"ב היא דווקא כשנעשה אונג קודם חצות, כי כשנעשה אונג אחר חצות הוא יהיה זהיר שלא לטמא למתו. לכן, פשוט שגם הרישא, שמדברת על אונג המביא קרבן פסח, הוא מקרה של קודם חצות ושאוונג יכול להביא קרבן אף אם חל אנינות קודם חצות. זה לעומת תוספות שפירש שהמשנה ע"כ כשנעשה אונג אחר חצות כי קודם חצות "כבר חל אנינות עליו" ואין האונג יכול להביא פסחו. רש"י ותוספות חולקים על היכולת של אונג להביא קרבן כשחל עליו אנינות קודם חצות. רש"י סובר שמצד האנינות, אין שום עיכוב בעצם היכולת של אונג להביא קרבן, רק חשש טומאה. לכן, כמו שמבואר ברישא של המשנה, אם הוא מנוי עם אחרים, אין ג"מ אם הוא יטמא למתו כלפי הפסח ומניחים לו לשחוט. אף אם הוא יטמא, עדיין יהיו אוכלים לפסח ואין חשש נותר. כפי שביארנו, תוספות סובר שיש דין שאונג אינו יכול להביא קרבן כשאנינות חלה קודם חצות.

נפק"מ ביניהם, אם האונג היה זהיר שלא לטמא והביא את פסחו, אע"פ שחלה אנינות עליו קודם חצות, האם יש בעיה בהבאתו? לפי רש"י, יש רק חשש טומאה ולכן אם היה זהיר שלא לטמא, בודאי שאין שום בעיה בהבאתו. אולם לסברת התוספות, שהבעיה היא לא רק חשש טומאה אלא דין באנינות שאינו יכול להביא קרבן, אז בכל אופן יהיה אותה הבעייה בהבאתו.

נפק"מ זה מדוייקת בלשון רש"י בגמ' דידן. מתוך רבא שכשהגמרא אומרת שהבן יביאו לשום פסח, ר"ל שיביאו בפסח שני. על זה אומר רש"י "אם לא עשה את הראשון מפני אנינותו". דברי רש"י תמוהים מאד! למה הוא מזכיר לנו שאונג אינו יכול לעשות פסח, ושזה הסיבה שהביאו בפסח שני, הרי זה פשוט! אלא צ"ל שרש"י סובר שאף שהוא אונג, עדיין יש לו אפשרות להביא פסחו, כמו שפירשנו בדעת רש"י, ואז מוכרח רש"י להגיד לנו שהמקרה שאונג מביא פסחו בפסח שני הוא רק כשאינו מביאו בפסח ראשון.

אביי מתרץ שהמקרה שאונן יכול להביא הפסח הוא כשחלה אנינות עליו לאחר חצות. רש"י מביא לישנא אחרינא שמפרשת את הגמרא כמו תוספות, והוא מוסיף שאם היתה אנינות חלה עליו קודם חצות, הפסח "ודאי מיקרב לפסח שני". מבואר שרש"י פירש בדעת תוספות שאין אפשרות להביא הפסח בשום ענין בפסח ראשון אם חלה עליו אנינות קודם חצות, ונראה שזה מפני שתוספות סובר שהבעיה היא לא רק חשש, אלא דין באנינות שאינו יכול להביא קרבן.

ביארנו את המחלוקת בין רש"י ותוספות, אבל עדיין צריכים לדון על מהות הדין של תוספות שאונן אינו יכול להביא קרבן. תוספות (צח. ד"ה הא), מדבר על זה וז"ל, "אע"ג דקרינא ביה לפי אכלו בלילה, מכל מקום אינו יכול לשלח קרבנותיו כדאמרינן (זבחים ט:): 'שלמים', בזמן שהוא שלם". תוספות מזכיר ב' דינים המתיחסים לדין אונן בקרבנות. א' הוא איסור אכילת קדשים לאונן. ב' הוא איסור שאונן אינו יכול להביא קרבן, שנלמד מהדרשה "שלמים, בזמן שהוא שלם מביא ואינו מביא בזמן שהוא אונן". יש שני דברים, ונדבר על דבר השני ראשון.

שלמים בזמן שהוא שלם

מבואר בתוספות שהבעיה עם הבאת קרבן פסח ע"י אונן היא הדין של שלמים, בזמן שהוא שלם, שאונן אינו יכול להביא קרבן. ברם, צ"ע בדעת תוספות בדף צ' ע"ב שמפרש שאין בעיה באונן המביא קרבן פסח אלא כשחלה אנינות עליו קודם חצות. בשלמא לדעת רש"י שסובר שאין שום בעיה בעצם הבאתו, רק חשש טומאה, כבר ביארנו שיש חשש רק כשחלה אנינות קודם חצות. אולם לתוספות, מה חילוק יש בחלות דין שלימות בין קודם חצות לאחר חצות?

גם צ"ע בדעת רש"י בדף צח ע"א, אטו הוא אינו מסכים עם הדין של שלמות? והא ליכא מחלוקת על דין זה, וא"כ למה אונן יכול להביא פסח אף כשחלה האנינות קודם חצות?

אפשר למצוא תירוצים לקושיות אלו באותה גמרא שמדברת על הדין של שלימות, בזבחים ט ע"ב. ראשון צריכים קצת רקע כדי להבין החשבון של הגמרא. הגמרא שם רוצה להוכיח שהתנא שסובר אנינות לילה דרבנן הוא רב שמעון, וז"ל הגמ': "מאן תנא אנינות לילה דרבנן? ר"ש היא דתניא אנינות לילה מדברי תורה דברי רבי יהודה. ר"ש אומר אונן אינו מדברי תורה אלא

מדברי סופרים. תדע שהרי אמרו אונן טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים". רש"י שם (ד"ה תדע) פירש: "ואי דאורייתא, פסח נמי לא ליכול". שוב הגמרא מביאה שתי ברייתות בשם ר"ש שסותרות זו את זו ורוצה להסביר שר"ש סובר אנינות לילה דאורייתא. בברייתא אחת איתא, "אונן אינו משלח קרבנותיו. מאי לאו ואפילו בפסח? לא, לבר מפסח". בברייתא השנייה כתוב, "ר"ש אומר שלמים, כשהוא שלם מביא ואינו מביא כשהוא אונן... מנין לרבות בכור ומעשר ופסח? ת"ל וכו'". יוצא ששתי הברייתות סותרות בדין של שלמות בקרבן פסח לפי ר"ש. הגמרא רוצה לתרץ שר"ש סובר אנינות לילה דאורייתא, וזה סותרת דברי הגמ' לעיל. הגמרא דוחה את ההסבר (עיין שם), ולעולם ר"ש סובר אנינות לילה דרבנן, אבל עדיין צריכה לתרץ הברייתות שמדברות על שלמות בפסח לפי ר"ש.

עכשיו באנו לחלק הגמרא העיקרי בנוגע לסוגיא שלנו. אביי מתרץ, "לא קשיא, כאן שמת קודם חצות כאן שמת לאחר חצות. קודם חצות, דלא איחזי לפסח, חיילא עליה אנינות. אחר חצות דאיחזי לפסח, לא חיילא עליה אנינות". וזה ממש שיטת תוספות בפסחים, שהדין של שלמות מעכב את הפסח רק כשחלה אנינות קודם חצות, אבל לאחר חצות, "דאיחזי לפסח, לא חיילי עליה אנינות" ר"ל, הדין שאונן אינו יכול להביא קרבן. רש"י שם (ד"ה אביי) מסביר שיטת אביי וז"ל: "ודקתני בברייתא פסח אינו בא באנינות, כשמת קודם חצות דרחמנא דחייה מהאי קרא דדרשינן כשהוא שלם הוא מביא ולא כשהוא אונן. ודקתני בפסחים טובל ואוכל פסחו, אלמא מייתי ליה אונן, כשמת אחר חצות דקדמה חובת שחיטת פסח ותו לא דחיא ליה אנינות מלשלח קרבנו". מבואר ברש"י, ונראה שזה גם שיטת תוספות בפסחים, שקודם חצות, כשכבר חלה אנינות עליו, נדחה חיוב הפסח ואינו חל עליו בגלל שהוא אונן ואינו יכול להביא קרבנות. ברם, כשחל חיוב פסח ברישא, אין אנינות יכול לדחות את חיוב הפסח ואז האונן יכול להביא פסחו.

אח"כ הגמרא מנסה להביא ראיה לחילוקן של אביי בין קודם חצות ואחר חצות. הגמ' מביאה שתי ברייתות שסותרות זו את זו ביחס לשאלה האם מניחים לכהן לטמא למתו בערב פסח, שלפי ברייתא אחת מותר, ולפי ברייתא שנייה אסור. הגמרא מתרצת "לאו ש"מ כאן קודם חצות, כאן לאחר חצות." ר"ל מניחים אותו לטמא למתו כשעדיין לא חל חיוב פסח עליו, קודם חצות, אבל אם מת לאחר שחל עליו חיוב פסח, אין מניחים לו לטמא. הגמרא מקשה שאין צורך לחילוק זה כי יכול להיות ששני הברייתות מדברות כשמת אחר חצות, והחילוק הוא שהברייתא שאומרת שכהן צריך לטמא היא אליבא דשיטת רבי עקיבא

סובר שיש חיוב לכהן לטמא, ומשום שיש לפסח תשלומין בפסח שני דוחין אותו, והברייתא השניה היא לפי רבי ישמעאל שסובר רשות לטמא, ואז אין דוחין חיוב הפסח מחמתיה. ע"ז אומר רש"י (ד"ה דילמא) שלכ"ע, אי לא היה חיוב לטמא, האונן היה יכול להביא פסח אף כשחלה אנינות עליו קודם חצות. נראה שזה כמו שיטת רש"י בפסחים (צח). שאין בעייה בעצם יכולת של אונן להביא פסח אף כשחלה עליו אנינות קודם חצות, ואין שום עיכוב מחמת הדין של שלימות. ברם, גם אפשר שהם בכלל לא סוברים שיש דין של שלימות, וצ"ע בזה.¹

מצאנו שיטות מקבילות גם לרש"י וגם לתוספות אבל צריכים להסביר שורש מחלוקתם. לסכום, תוספות סובר שחיוב הפסח אינו נדחה מחמת אנינות אלא כשחלה תחילה, ורש"י סובר שלא משנה מתי חלה האנינות, הדין של שלימות אינו מעכב האונן מלהביא פסחו.

בראשון צריכים לדעת למה, אם חל חיוב הפסח קודם אנינות, אין שלימות דוחה אותו? איזו נקודה מיוחדת יש בקרבן פסח שמגן אותו מהדין של שלימות? פשוט שזה החיוב כרת שבא מחמת ביטולו! תוספות בזבחים (ק. ד"ה הא), בנוגע לשיטת רבי עקיבא שכהן חייב לטמא למתו אף כשחל אנינות אחר חצות, הקשה למה כאן דוחין חיוב הפסח מחמת חיוב הטומאה, ואילו עשין אחרים, כמו בפסחים נט ע"א שמדברת על העשה דהשלמה (העשה שבגללו אין שוחטין קרבנות אחר התמיד של בין הערבים), אין דוחין חיוב פסח מחמתו? והא בגמרא שם מבואר שהטעם שחיוב פסח דוחה את העשה דהשלמה היא "יבא עשה דפסח שיש בו כרת וידחה עשה דהשלמה שאין בו כרת". תוספות תירץ "ולא דמי (חיוב פסח) לעשה דהשלמה דאתי עשה דפסח ודחי ליה." דברי תוספות סתומים מאד. נ"ל בדעת תוספות שהחילוק הוא כמו שביארנו. כבר אמרנו שהטעם שחיוב פסח דוחה העשה דהשלמה הוא בגלל שהעשה דפסח הוא עשה שיש בו כרת, ומפני זה דוחה העשה דהשלמה שאין בו כרת. ברם, בגמרא זבחים, העשה השני הוא לטמא למתו, וכתב רש"י על זה, "מטאמין ליה וממילא אזיל ליה כרת דהוה ליה טמא". ר"ל שהעשה לטמא למתו מסיר הבעייה של כרת מחמת הקרבן פסח ומפני זה דוחין חיוב פסח. יוצא מזה שכל הכח של חיוב הפסח לדחות דינים אחרים הוא מחמת החיוב כרת שבו.

¹ דברי רש"י בנקודה זו סתומים מאד. הוא אומר ש"טעם דהכא לאו משום אנינות." יכול לפרש את זה בשני פנים שונות: לעולם אינם סוברים שיש בעייה מחמת אנינות, רק משום החיוב לטמא, או, ששניהם מסכימים שיש דין של שלימות, אבל זה אינו נוגע למחלוקתם בכלל, כי הם מסכימים שאין שלימות מעכבת הבאת פסח אף אם היתה חלה קודם חצות.

עכשיו מוכנים להבין המחלוקת בין רש"י לתוספות. נראה פשוט ששניהם מסכימים שהכח של חיוב הפסח נגד שלימות היא מחמת החיוב כרת שבו. אולם נראה שהם חולקים על המחייב של כרת בקרבן פסח, ובגלל זה, המשמעות שקרבן פסח הוא עשה שיש בו כרת.

תוספות סובר שמכיון שחל חיוב פסח, יש גם חלות חיוב כרת עמו שהגברא מחויב לפטור על ידי הבאת פסחו. יוצא מזה שהחומר של עשה דפסח שיש בו כרת הוא בגלל שחיוב כרת חל על הגברא מיד, ומפני זה, אם עדיין לא חל עליו חיוב פסח, אין שום מעלה לעשה דפסח משאר מצות כי עדיין לא חל החיוב כרת עליו. זה מסביר החילוק של תוספות בדין שלימות בין קודם חצות לאחר חצות. אחר חצות, כבר חל חיוב כרת מחמת החיוב פסח ואז אין האנינות יכולה לדחות אותו. קודם חצות, כשעדיין לא חל עליו החיוב פסח, ולא החיוב כרת, שוב אין לחיוב פסח חומר להגן אותו מהדין של שלימות, ואז נדחה מחמתו. יש משמעות כהבנה זו בלשון רש"י בזבחים (ד"ה דילמא). כשהוא מפרש למה דוחין החיוב פסח מפני החיוב לטמא למתו לשיטת ר"ע, הוא כותב "מטמאין ליה וממילא אזיל ליה כרת דהו"ל טמא." המשמעות של "ממילא אזיל ליה ליה כרת" היא שהחיוב כרת כבר היה חל על הגברא, וכשהוא נטמא, שוב אין לו חיוב כרת כי אין לו חיוב פסח מחמת טומאתו. מפני שהחיוב כרת היא מקור החומר של העשה דפסח, כשכא לדחות החיוב פסח, צריך להסביר מה קרה לכרת.

רש"י סובר שהחיוב כרת של קרבן פסח חל רק אחר שהגברא מבטל את כל ההזדמנויות שלו להביא פסחו. הוא הבין שהמשמעות שהעשה דפסח יותר חמור מפני שהוא עשה שיש בו כרת היא פשוט שהחיוב כרת שלו הוא שיעור בחשיבות המצוה דקרבן פסח, ר"ל החיוב כרת של ביטול קרבן פסח מגלה על מעלת הקיום של קרבן פסח כעשה חמור ביותר. מפני זה, לא משנה אם כבר חלה אנינות עליו או לא, החיוב פסח אינו נדחה מחמת שלימות כי הוא עשה שיש בו כרת, ר"ל עשה חשוב ביותר שאין שום דבר דוחה אותו.

יש תירוץ שלישי לסתירת הברייתות לגבי טומאת כהן למתו בערב פסח בגמרא שהבאנו לעיל. רבא מתרץ "אידי ואידי אחר חצות ול"ק כאן קודם ששחטו וזרקו עליו, כאן לאחר ששחטו וזרקו עליו". כתב רש"י (ד"ה אידי) "ואפילו מת לאחר חצות קודם ששחטו עליו אית ליה לר"ש לא יביא את פסחו, דרחמנא דחייה כדדריש ואזיל שלמים קרבנו כל קרבנותיו לא יביא אלא כשהוא שלם." מבואר שרבא סובר שאין החיוב פסח דוחה את הדין של שלימות,

ואין נפקא מינה אם חלה עליו אנינות קודם או אחר חצות. רק אם חלה אחר שכבר שחט הפסח, אז האונן יכול לאכול בלילה, כי כששחט, עדיין לא היה אונן. כבר דברנו על שיטת אביי שסובר שאין שלימות יכול לדחות החיוב פסח כשחלה עליו אחר חצות. מה נקודת המחלוקת בין אביי ורבא? נראה שרבא סובר שאין שלימות דין באנינות שאונן אינו יכול להביא קרבן, אלא שלימות היא תנאי בגברא המביא קרבן. רק אדם שלם יכול להביא קרבן, ואונן אינו שלם. אין זה דין שניתן לדחות כי אם הוא אינו שלם אז הוא אינו נקרא גברא הראוי להביא קרבן. אביי סובר שהדין של שלימות היא רק איסור בעלמא. מפני זה, יש אפשרות לחיוב פסח שלא להידחות מחמתו.

יש שיטה אחרת בענין היחס בין הדין של שלימות לחיוב פסח. תוספות (זבחים צט:) כתב שהסיבה שהאונן יכול להביא פסחו ואין בעייה מחמת שלימות היא בגלל שעיקר הפסח לאכילה הוא בא, והדין של שלימות שייך לעיקר זמן הקרבן. מפני זה, החלות שלימות היא רק בזמן אכילה, דהיינו הלילה. מכיון שאנינות לילה דרבנן, האונן יכול לאכול בלילה.

איסור אכילת קדשים לאונן

איתא במשנה פסחים צב. "אונן טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים." ובגמרא שם, "מ"ט? קא סבר אנינות דלילה דרבנן וגבי פסח לא העמידו דבריהם במקום כרת. גבי קדשים העמידו דבריהם במקום עשה." מבואר שיש איסור אכילת קדשים לאונן, ורק בגלל שאנינות לילה דרבנן האונן יכול לאכול את פסחו, כי רבנן לא העמידו דבריהם במקום כרת. כבר דברנו על הגמרא בזבחים (צט:) שמביאה המשנה הזאת ומייחס אותו לר"ש. הגמרא שם דנה האם ר"ש באמת סובר שאנינות לילה דרבנן. הגמרא מביאה ברייתות סותרות בשם ר"ש ורוצה לתרץ שהוא באמת סובר שאנינות לילה דאורייתא. הגמרא דוחה תירוץ הראשון ומביאה תירוץ בשם אביי, ולפי אביי, יכול להיות שר"ש סובר אנינות לילה דרבנן. רש"י (ד"ה אביי) מסביר למה לפי תירוץ אביי צ"ל שאנינות לילה דרבנן וז"ל: מיהו על כרחך ש"מ אנינות לילה דרבנן דאי מדאורייתא היא האי לא הוה אכיל, נהי דקדמה חובת שחיטה לאנינות אבל חובת אכילה לא קדמה ליה ואכילת פסחים לא מעכבא לאביי אלא דאנינות לילה דרבנן, עכ"ל. רש"י מסביר שאם אנינות לילה היתה דאורייתא, לא היה היתר לאונן לאכול פסחו כי אף בלילה אין אפשרות לאכול ואין איסור אכילת קדשים נדחה כמו שלימות. למה? בשלמא בדין שלימות, חיוב השחיטה היה חל קודם

האנינות ולכן אינו נדחה מחמת שלימות, משא"כ באיסור אכילה, חיוב אכילת הפסח אינו חל עד הערב, אחר אנינות, וכבר היה חל עליו האיסור של אכילת קדשים.

אבל יש ברש"י כמה מילים שנראים כמיותרות: "ואכילת פסחים לא מעכבא לאביי." למה צריך רש"י להוסיף את זה? השיטה מקובצת (אות י"ז) נותן הסבר לדברי רשי וז"ל: אבל אי סבירא ליה אכילת פסחים מעכבא אז מצי ר"ש למיסבר אנינות לילה דאורייתא ואפ"ה כיון דחל עליו חובת פסח קודם אנינות אכיל פסחו לערב דאי לא אכיל לא מצי להקריב, עכ"ל. השיטה מסביר שאם אביי היה סובר אכילת פסחים מעכבת, היה יכול לסבור שאנינות לילה דאורייתא ועדיין האונן יהיה רשאי לאכול, שאין טעם להתיר האונן להביא פסחו אם הוא אינו רשאי לאכול, כי אם הוא אינו אוכל, אינו יוצא ידי קרבנו! לכן ע"כ צריך להתיר גם אכילת הפסח. ברם, דברי השיטה צ"ע. בשלמא שאכילת פסחים מעכבת, אבל חיוב שחיטה וחיוב אכילה עדיין הם שני חיובים נפרדים, ולמה מקדימים החיוב אכילה רק כדי שיקיים החיוב שחיטה?

לכן נראה שהשיטה סובר כמו תוספות בדף צ' ע"ב, שחלות חיוב כרת של קרבן פסח היא מיד, וצריך לפטור אותו ע"י הבאת פסחו. אם האונן אינו רשאי לאכול פסחו אז אין לו יכולת לפטור עצמו מידי חיוב כרת. לכן, מכיון שחל עליו חיוב שחיטה, שאינו נדחה מחמת שלימות, ומורכב עם חלות חיוב השחיטה ישנו חיוב כרת, צריך ג"כ להתיר האכילה כדי להניח לו לפטור את עצמו מידי חיוב כרת. זה מדוייק בלשון השיטה שכותב "דאי לא אכיל לא מצי להקריב." ר"ל, דחיית חיוב שחיטת הפסח לשלימות היא מחמת חיוב כרת שחל עליו, שאנו נותנים לו היכולת לפטור את עצמו ע"י דחיית שלימות. ברם, אם אין מניחים לו לאכול, אזיל הטעם שמבוסס עליו דחיית שלימות, כי עדיין הוא אינו יכול לפטור עצמו מידי כרת. לכן ע"כ צריך להקדים גם חיוב האכילה כדי לתת לו אפשרות לפטור עצמו מידי חיוב כרת.